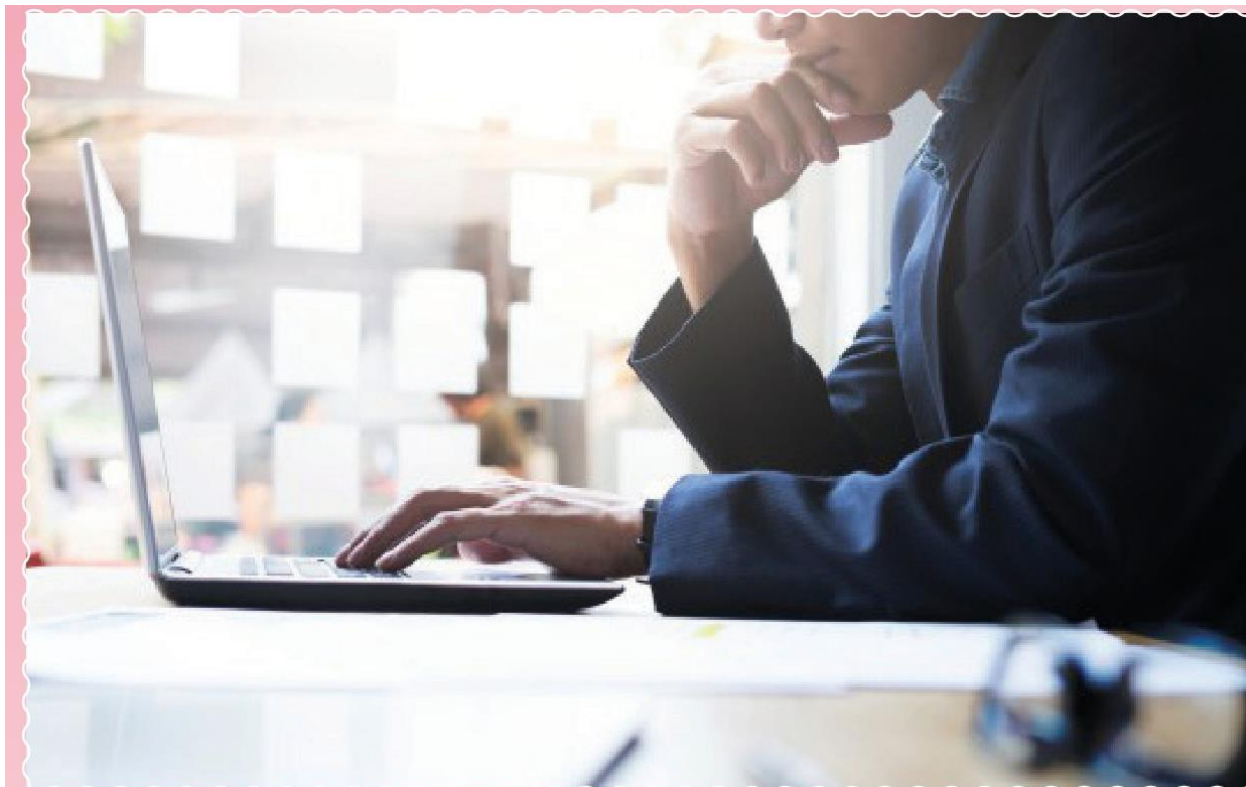

สร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่า ด้วยวงจรการเรียนรู้

กรกฎาคม 2020 (เผยแพร่ใน TRIS Academy Club ฉบับ มิถุนายน 2018) ● Knowledge Management ●

ดร.สุรเดช จงวรรณศิริ ผู้อำนวยการอาวุโส ทริส คอร์ปอเรชั่น

สร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่า ด้วยวงจรการเรียนรู้

คงไม่มีใครปฏิเสธว่าประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญในการใช้ชีวิตและการทำงาน สำหรับแต่ละคนนั้น ประสบการณ์ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพให้กับตนเอง โดยเฉพาะในการสมัครงานหรือเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งในบางครั้งอาจเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่จำเป็น ในการผ่านเกณฑ์คัดกรองเบื้องต้นเพื่อเข้าสู่การพิจารณาด้วยซ้ำ แต่เราจะสังมประสบการณ์ที่มีคุณค่า มีประโยชน์ดังกล่าวได้อย่างไร รวมทั้งจะสามารถสร้างคุณค่าจากการสังสมประสบการณ์ให้ได้ทัดเทียมกับผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าได้อย่างไร

เป็นคำถามที่น่าคิด โดยเฉพาะในยุคเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันสูง ต้องการความรวดเร็วในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เป็นอย่างมาก

โรเจอร์ แอมิลตัน กูรูด้านการสร้างความมั่งคั่ง (Wealth Management) ได้เคยเล่าถึงเมื่อครั้งที่ยังเป็นนักศึกษาในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ได้เคยเอ่ยถามด้วยความสงสัยว่า เหตุใดสถาปนิกที่ประสบความสำเร็จจึงมักเป็นสถาปนิกที่อยู่วัย 60 ปีขึ้นไป ซึ่งสถาปนิกที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งได้ตอบเขาว่าประสบการณ์ที่สังสมมาผ่านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดการทำงานหรือเรียกว่า วงจรการเรียนรู้ นั้น จะทำให้สถาปนิกมีมุมมองที่กว้างขวางขึ้น ความสามารถสูงขึ้นนั่นเอง โดยจากความเห็นของเขา วงจรการเรียนรู้

ของสถาปนิกแต่ละรอบจะยาวนาน 5-7 ปี เพราะฉะนั้นแล้ว กว่าที่สถาปนิกแต่ละคนจะสังสมประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากพอจะสร้างชื่อได้นั้น ก็มักจะใช้เวลาด้วยเกษียณเต็มที และเมื่อโรเจอร์ถามต่อว่าแล้วจะทำอย่างไรหากต้องการประสบการณ์สังสมความสำเร็จเร็วกว่านั้น คำตอบที่ได้ก็คือ จงอย่าเป็นสถาปนิก เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว วงจรการเรียนรู้ของแต่ละอาชีพหรือแต่ละบุคคลนั้น เป็นอย่างไรหรือมีระยะเวลาเท่าใด น่าจะเป็นสิ่งที่ทุกคนสนใจ แต่หากจะทราบคำตอบนี้ เราคงต้องทำความเข้าใจกับวงจรการเรียนรู้เสียก่อน

วงจรการเรียนรู้ (Learning Cycle) ก็มีลักษณะเป็นแนวคิดเดียวกับวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ที่นักบริหารรู้จักกันเป็นอย่างดี หรือที่คนทั่วไปอาจเรียกว่าหลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) คือเป็นแนวคิดของการวางแผน ทดลอง พิสูจน์ ผลที่เกิดขึ้น และเรียนรู้สู่การปฏิบัติหรือปรับปรุงความรู้ที่ได้อย่างต่อเนื่อง ไปสู่การวางแผนรอบใหม่ วนเป็นวงจร ซึ่งแต่ละรอบของวงจร ความรู้ที่ได้นั้นถือเป็นคุณค่า

ที่สำคัญ ไม่ว่าจะสำเร็จตามความคาดหวัง หรือตามแผนหรือไม่ก็ตาม ลองคิดถึงนักประดิษฐ์ระดับโลกอย่างเอ็ดสัน ที่รับรู้ว่า เป็นผู้ผลิตหลอดไฟ และยังเป็นผู้ก่อตั้งบริษัท General Electric หรือ จีอี ที่ยังคง ยืนหยัดเป็นบริษัทที่สร้างสรรคนวัตกรรม ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน คว้าที่เอ็ดสันจะ สามารถคิดค้นหลอดไฟได้สำเร็จ ก็ต้องผ่าน การทดลองซ้ำแล้วซ้ำเล่า ลองผิดลองถูกไป ซึ่งความผิดพลาดที่เกิดขึ้นไม่สามารถนำไป สู่เป้าหมายได้ก็ตาม แต่คุณค่าของความผิด พลาดเหล่านั้นก็คือ เขาจะทราบว่ามีสิ่งใดที่ ทำให้เกิดความผิดพลาดและไม่กลับไปทำซ้ำ เช่นเดิมอีก โดยจะหาวิธีใหม่ๆ จนกว่าจะ ประสบความสำเร็จ

แนวทางการเรียนรู้หรือตัวแบบการเรียนรู้ ที่มีชื่อเสียง เป็นต้นแบบของแนวคิดการบริหารจัดการสมัยใหม่สำหรับองค์กรต่างๆ ซึ่งอาจเรียกกันว่าเป็น **กระบวนการจัดการความรู้หรือ Knowledge Management (KM)** ที่ประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน คือ **1) การบ่งชี้ความรู้ (Identification)** เป็นการเริ่มต้นที่เราต้องสามารถอธิบายถึงความรู้ ที่จำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายว่า ต้องมี

ความรู้อะไรบ้าง อยู่ที่ไหน และใครมีความรู้นี้บ้าง **2) การสร้างและแสวงหาความรู้ (Creation & Acquisition)** เป็นการสร้างความรู้ใหม่ แสวงหาความรู้จากภายนอก รักษาความรู้ที่ จ्ञาเป็นและปรับปรุงให้ทันสมัย รวมทั้งการ ก้การจัดความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้วออกไปด้วย **3) การ จัดความรู้ให้เป็นระบบ (Organization)** เป็นการวางโครงสร้างจัดเก็บความรู้ ในปัจจุบัน รวมทั้งให้พร้อมต่อการจัดเก็บ ความรู้ที่เพิ่มเติมเข้ามาอย่างต่อเนื่องใน อนาคตด้วย **4) การประมวลและกลั่นกรอง ความรู้ (Codification & Refinement)** เป็นการปรับปรุงรูปแบบความรู้ให้เป็น มาตรฐานเดียวและเหมาะสมกับองค์กร **5) การเข้าถึงความรู้ (Access)** เป็นการทำให้ ผู้ใช้ความรู้สามารถนำความรู้ไปใช้อย่าง สะดวก **6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing)** สามารถทำได้หลายรูปแบบ วิธีการตามความเหมาะสม เช่น ชุมชนแห่ง การเรียนรู้ ระบบพี่เลี้ยง การสับเปลี่ยนงาน และเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้กัน เป็นต้น และ **7) การเรียนรู้ (Learning)** เป็นการทำให้ กระบวนการสร้างความรู้เป็นส่วนหนึ่งของ งาน โดยเฉพาะการนำความรู้ใหม่ที่ได้ไปบรรจุ ไว้แนวทางปฏิบัติในงานในครั้งต่อไป ซึ่ง

ผลลัพธ์ในขั้นตอนนี้สุดท้ายนี้แหละที่จะเป็น คุณค่าจากประสบการณ์นั่นเอง หากละเลย ไปก็เท่ากับเรายอมสูญเสียเวลาการเรียนรู้ ทั้งหมดไปเปล่าๆ และอาจเสียเวลาไปทำใน ลักษณะเดียวกันอีกในอนาคตอีกด้วย

ถึงตอนนี้คงพอจะเห็นได้ว่าหากเราพัฒนา ความรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวแล้ว ระยะเวลาของแต่ละเรื่องของการเรียนรู้ อาจแตกต่างกันไป ขึ้นกับลักษณะของความรู้ และผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดตลอดกระบวนการ โดยหากเราดำเนินตามขั้นตอนต่างๆ ของ วงจรการจัดการความรู้นี้ได้เป็นอย่างดี มี ประสิทธิภาพแล้ว ก็จะสามารถลดระยะเวลา ในการเรียนรู้แต่ละรอบได้ ซึ่งจะนำไปสู่การ สะสมความรู้หรือประสบการณ์ที่มีคุณค่าได้ อย่างรวดเร็วมากขึ้น สร้างความสามารถใน การแข่งขันไม่แพ้กับคู่แข่งตนเอง หรือคุณค่าต่อองค์กรก็ตาม หากเราเข้าใจ วงจรการเรียนรู้แล้ว เชื่อได้ว่าอนาคตเรา คงมีสถาบันที่ประสบความสำเร็จมีชื่อเสียง ในขณะที่ยังมีอายุน้อยๆ อย่างแน่นอน

